

Blaas en darm problemen bij mensen met de ziekte van Parkinson

Heeft
Bekkenfysiotherapie
u iets te bieden ?

Dorien Bennink

Geregistreerd Bekkenfysiotherapeut Klinisch epidemioloog MSc

Department Urology/Pelvic Floor Center

1

Vandaag:

Inleiding

Het bekken en de bekkenbodem

Blaas en darmklachten bij mensen met de ziekte van Parkinson

Wat kun je eraan doen

Onderzoek blaasklachten LUMC

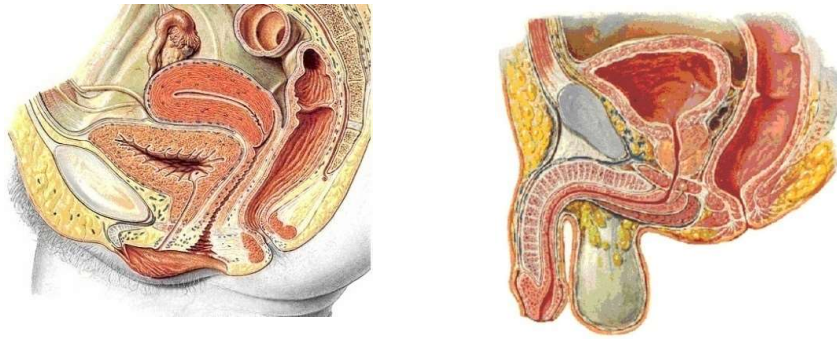
Vragen - kan ook dierct

2

25-01-2017

2

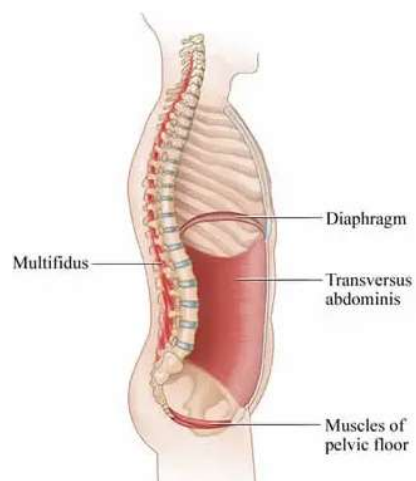
Bekken en bekkenbodem

5

5

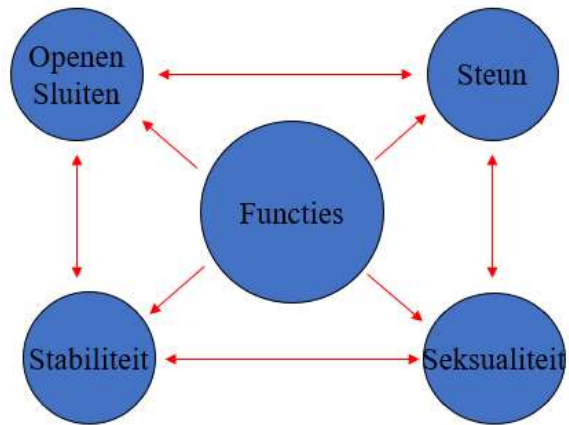
Relatie buikholte

6

6

Functie bekkenbodemspieren

7

7

Beweging

8

25-0-2017

8

Domeinen

9

9

Relatie tot ziekte van Parkinson

Blaasklachten 75 %

Aandrang klachten 58%

Nachtelijk plassen 50% 2 maal

Aandrang incontinentie 21-40%

10

10

Relatie tot ziekte van Parkinson

Obstipatie/ constipatie 50%

< 3 maal per week 50%

Moeizaam ontlasten

evacuatie/ persen 50-70%

11

11

Bekkenbodemspier

- Enige bewuste spier die met organen samenwerkt
- Maakt geen beweging in een gewricht
- Bewuste spier zonder visuele controle

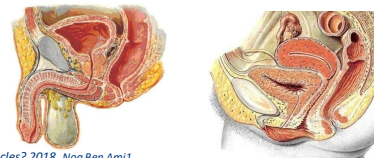
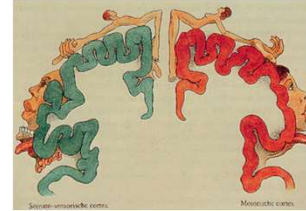
12

Wat kunt u ?

Wat doen de buik en bilspieren ?

Waar ?

anus , vaginaal, rondplaspis , perineum ?

What is the most effective verbal instruction for correctly contracting the pelvic floor muscles? 2018 Noa Ben Ami1

13

Bewustwording

Voel je een intrekende beweging?

Hoe groot is deze ?

Beweegt de spier terug bij ontspanning ?

Kun je de aanspanning vasthouden, hoelang ?

Kun je snelle kort contracties uitvoeren?

What is the most effective verbal instruction for correctly contracting the pelvic floor muscles? 2018 Noa Ben Ami1

14

14

Diagnostiek Bekkenfysiotherapie

Vragen : alle domeinen (blaas – darm – baarmoeder – lage rug/heup)

Bewegings onderzoek Fysiotherapie: lage rug heup buik

Spieren : buik / rug / been : kracht - lengte - stijfheid - coordinatie

Ademhaling

Bekkenbodemspieren : inwendig onderzoek – spiermeting

Mictie – defecatie – dagboek

15

15

Seksualiteit

Onafhankelijk leeftijd

Libido verlies

Bv: Vrouw pijn bij gemeenschap

Bv: Man erecties ↓

www.sickandsex.nl

16

16

Plas / ontlasting dagboek

Electromagnetic
waves section

Today you got points

00

0.00 - 0.0500 m

0.0500 - 0.1000 m

0.1000 - 0.2000 m

0.2000 - 0.3000 m

0.3000 - 0.4000 m

0.4000 - 0.5000 m

0.5000 - 0.6000 m

0.6000 - 0.7000 m

0.7000 - 0.8000 m

0.8000 - 0.9000 m

0.9000 - 1.0000 m

1.0000 - 1.1000 m

1.1000 - 1.2000 m

1.2000 - 1.3000 m

1.3000 - 1.4000 m

1.4000 - 1.5000 m

1.5000 - 1.6000 m

1.6000 - 1.7000 m

1.7000 - 1.8000 m

1.8000 - 1.9000 m

1.9000 - 2.0000 m

2.0000 - 2.1000 m

2.1000 - 2.2000 m

2.2000 - 2.3000 m

2.3000 - 2.4000 m

2.4000 - 2.5000 m

2.5000 - 2.6000 m

2.6000 - 2.7000 m

2.7000 - 2.8000 m

2.8000 - 2.9000 m

2.9000 - 3.0000 m

3.0000 - 3.1000 m

3.1000 - 3.2000 m

3.2000 - 3.3000 m

3.3000 - 3.4000 m

3.4000 - 3.5000 m

3.5000 - 3.6000 m

3.6000 - 3.7000 m

3.7000 - 3.8000 m

3.8000 - 3.9000 m

3.9000 - 4.0000 m

4.0000 - 4.1000 m

4.1000 - 4.2000 m

4.2000 - 4.3000 m

4.3000 - 4.4000 m

4.4000 - 4.5000 m

4.5000 - 4.6000 m

4.6000 - 4.7000 m

4.7000 - 4.8000 m

4.8000 - 4.9000 m

4.9000 - 5.0000 m

5.0000 - 5.1000 m

5.1000 - 5.2000 m

5.2000 - 5.3000 m

5.3000 - 5.4000 m

5.4000 - 5.5000 m

5.5000 - 5.6000 m

5.6000 - 5.7000 m

5.7000 - 5.8000 m

5.8000 - 5.9000 m

5.9000 - 6.0000 m

6.0000 - 6.1000 m

6.1000 - 6.2000 m

6.2000 - 6.3000 m

6.3000 - 6.4000 m

6.4000 - 6.5000 m

6.5000 - 6.6000 m

6.6000 - 6.7000 m

6.7000 - 6.8000 m

6.8000 - 6.9000 m

6.9000 - 7.0000 m

7.0000 - 7.1000 m

7.1000 - 7.2000 m

7.2000 - 7.3000 m

7.3000 - 7.4000 m

7.4000 - 7.5000 m

7.5000 - 7.6000 m

7.6000 - 7.7000 m

7.7000 - 7.8000 m

7.8000 - 7.9000 m

7.9000 - 8.0000 m

8.0000 - 8.1000 m

8.1000 - 8.2000 m

8.2000 - 8.3000 m

8.3000 - 8.4000 m

8.4000 - 8.5000 m

8.5000 - 8.6000 m

8.6000 - 8.7000 m

8.7000 - 8.8000 m

8.8000 - 8.9000 m

8.9000 - 9.0000 m

9.0000 - 9.1000 m

9.1000 - 9.2000 m

9.2000 - 9.3000 m

9.3000 - 9.4000 m

9.4000 - 9.5000 m

9.5000 - 9.6000 m

9.6000 - 9.7000 m

9.7000 - 9.8000 m

9.8000 - 9.9000 m

9.9000 - 10.0000 m

10.0000 - 10.1000 m

10.1000 - 10.2000 m

10.2000 - 10.3000 m

10.3000 - 10.4000 m

10.4000 - 10.5000 m

10.5000 - 10.6000 m

10.6000 - 10.7000 m

10.7000 - 10.8000 m

10.8000 - 10.9000 m

10.9000 - 11.0000 m

11.0000 - 11.1000 m

11.1000 - 11.2000 m

11.2000 - 11.3000 m

11.3000 - 11.4000 m

11.4000 - 11.5000 m

11.5000 - 11.6000 m

11.6000 - 11.7000 m

11.7000 - 11.8000 m

11.8000 - 11.9000 m

11.9000 - 12.0000 m

12.0000 - 12.1000 m

12.1000 - 12.2000 m

12.2000 - 12.3000 m

12.3000 - 12.4000 m

12.4000 - 12.5000 m

12.5000 - 12.6000 m

12.6000 - 12.7000 m

12.7000 - 12.8000 m

12.8000 - 12.9000 m

12.9000 - 13.0000 m

13.0000 - 13.1000 m

13.1000 - 13.2000 m

13.2000 - 13.3000 m

13.3000 - 13.4000 m

13.4000 - 13.5000 m

13.5000 - 13.6000 m

13.6000 - 13.7000 m

13.7000 - 13.8000 m

13.8000 - 13.9000 m

13.9000 - 14.0000 m

14.0000 - 14.1000 m

14.1000 - 14.2000 m

14.2000 - 14.3000 m

14.3000 - 14.4000 m

14.4000 - 14.5000 m

14.5000 - 14.6000 m

14.6000 - 14.7000 m

14.7000 - 14.8000 m

14.8000 - 14.9000 m

14.9000 - 15.0000 m

15.0000 - 15.1000 m

15.1000 - 15.2000 m

15.2000 - 15.3000 m

15.3000 - 15.4000 m

15.4000 - 15.5000 m

15.5000 - 15.6000 m

15.6000 - 15.7000 m

15.7000 - 15.8000 m

15.8000 - 15.9000 m

15.9000 - 16.0000 m

16.0000 - 16.1000 m

16.1000 - 16.2000 m

16.2000 - 16.3000 m

16.3000 - 16.4000 m

16.4000 - 16.5000 m

16.5000 - 16.6000 m

16.6000 - 16.7000 m

16.7000 - 16.8000 m

16.8000 - 16.9000 m

16.9000 - 17.0000 m

17.0000 - 17.1000 m

17.1000 - 17.2000 m

17.2000 - 17.3000 m

17.3000 - 17.4000 m

17.4000 - 17.5000 m

17.5000 - 17.6000 m

17.6000 - 17.7000 m

17.7000 - 17.8000 m

17.8000 - 17.9000 m

17.9000 - 18.0000 m

18.0000 - 18.1000 m

18.1000 - 18.2000 m

18.2000 - 18.3000 m

18.3000 - 18.4000 m

18.4000 - 18.5000 m

18.5000 - 18.6000 m

18.6000 - 18.7000 m

18.7000 - 18.8000 m

18.8000 - 18.9000 m

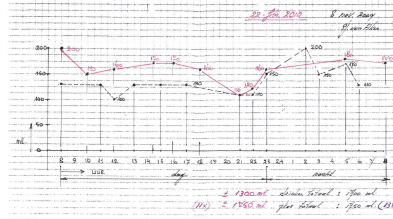
18.9000 - 19.0000 m

19.0000 - 19.1000 m

19.1000 - 19.2000 m

19.2000 - 19.3000 m

1

17

17

Goed plassen goed ontlasten, hoe?

Normale mictie : frequentie ? Volume ?

volume: 250-500ml per plas

30 ml per kg lichaamsgewicht per 24 uur plassen

(max 2,8 lit)

Normale defecatie : frequentie ? Consistentie ?

3 maal per dag tot 1 maal in de 3 dagen

zacht en gebonden

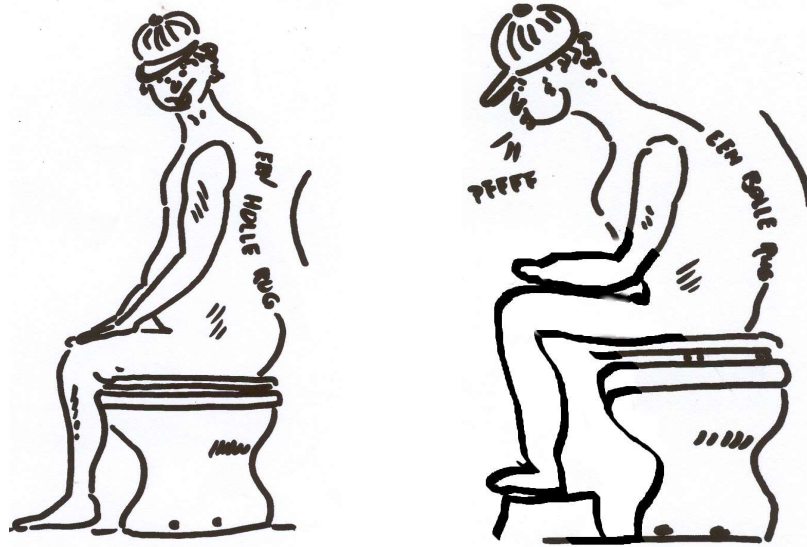

Abrams et al 2002 The standardisation of Terminology of Lower Urinary Tract Function Rome III criteria

18

18

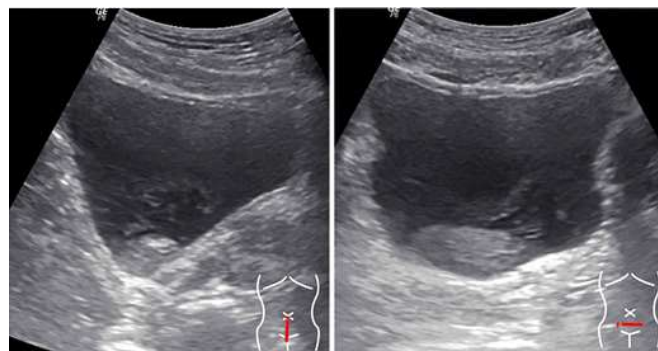
Toiletinstructie

19

19

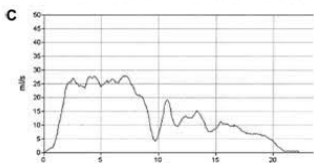
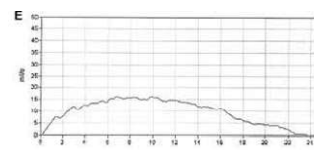
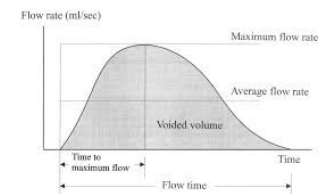
Echo – blaas vulling – beweging bekkenbodem

20

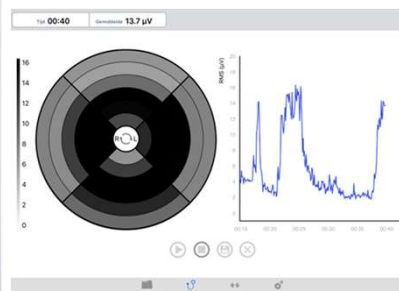
20

Flowmetrie

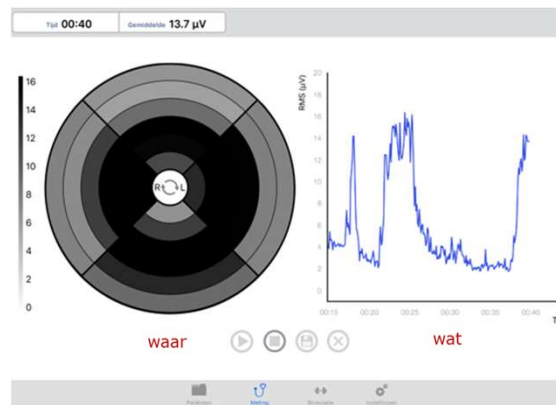
21

Spiermeting: Electromyography EMG

22

En wat ziet de patiënt?

23

23

Therapie

- Gedrag mictie defecatie , buikdruk Uitleg!
- Oefentherapie : bekkenbodembodem, Awareness !
"precies"
- Ademhaling – ontspanning
- Feedback :
 - manueel
 - echografie,
 - EMG (bio) feedback

24

24

Onderzoek blaasklachten bij mensen met PD: LUMC

Vaak plassen, in de nacht vaak plassen, urine verlies bij aandrang
Mannen en vrouwen

8 behandelingen bekkenfysiotherapie met elektrostimulatie
150 deelnemers in 3 groepen: 3 vormen elektrostimulatie (1 werkt niet)
Effect: minder aandrang, (in de nacht) minder vaak plassen geen urine verlies
sneller/beter met effectieve elektrostimulatie

25

25-01-2017

25

Dank voor uw aandacht !

Vind een geregistreerde bekkenfysiotherapeut

www.defysiotherapeut.com

www.nvfb.nl

App: bekkenbodemonline

www.sickandsex.nl

www.bekkenbodem4all.nl

Oefeningen – filmpjes

[https://www.youtube.com/watch?v=-mbcyZO-](https://www.youtube.com/watch?v=-mbcyZO-S0o&list=PL5EYuKA9x9sQH0Ni4dm7yrfZMFVxuFF3H&index=2)

[S0o&list=PL5EYuKA9x9sQH0Ni4dm7yrfZMFVxuFF3H&index=2](https://www.youtube.com/watch?v=-mbcyZO-S0o&list=PL5EYuKA9x9sQH0Ni4dm7yrfZMFVxuFF3H&index=2)

26